

Oplegvel

1.	Onderwerp	Convenant aardgasvrije nieuwbouw en bestaande bouw Holland Rijnland		
2.	Rol van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	† Platformtaak volgens gemeente †		
3.	Regionaal belang	In het Energieakkoord is de ambitie afgesproken om in 2050 energieneutraal te zijn. Door bijgaand convenant zal de transitie om van het aardgas af te gaan in onze regio worden versneld.		
4.	Behandelschema: † DB † Colleges † PHO † DB † Gemeenteraad † DB † AB † Gemeenteraad	Datum: Informerend	Datum: Adviserend	Datum: Besluitvormend
		Juni/juli		Juni/juli Juni/juli
5.	Advies PHO			
6.	Reden afwijking eerdere besluitvorming en wijze afwijken	-		
7.	Essentie van het voorstel <i>(annotatie zoals op agenda staat)</i>			
8.	Inspraak	Nee † Ja, door: Wanneer:		
9.	Financiële gevolgen	† Binnen begroting Holland Rijnland † Buiten begroting (extra bijdrage gemeenten) te weten: † Structureel/incidenteel		

10.	Bestaand Kader	Relevante regelgeving: Wet Voortgang Energietransitie (VET)
		Eerdere besluitvorming: Besluitvorming over aangaan Energieakkoord in colleges en raden.
11.	Lokale context (in te vullen door griffier)	

* weghalen wat niet van toepassing is

Adviesnota PHO

Vergadering:	PHO
Datum:	30 mei
Tijd:	10.30 – 11.00 uur
Locatie:	Alphen aan den Rijn
Agendapunt:	2. Warmte: opstellen convenant Aardgasvrije bouw
Kenmerk:	-
Auteur:	Jeroen Ververs
Organisatie:	Holland Rijnland

Onderwerp:

Convenant Aardgasvrije bouw

Beslispunten:

1. Te adviseren aan de eigen colleges en het DB om bijgaand convenant te ondertekenen en te stimuleren dat de gebouwde omgeving aardgasvrij wordt;
2. De gemeenteraden via bijgaande brief te informeren over het convenant en de huidige activiteiten op het gebied van warmte, die vanuit het Energieakkoord momenteel worden ingezet.

Inleiding:

Op 27 september 2017 is het Energieakkoord Holland Rijnland (2017-2025) ondertekend door 18 partners, waaronder de regio Holland Rijnland. In de periode daarna is gewerkt aan het uitvoeringsprogramma voor de zes uitvoeringslijnen, te weten: Energiebesparing, Ruimte (wind en zon), Zon op daken, Warmte, Duurzame Greenports en Duurzame mobiliteit.

Vanuit de uitvoeringslijn warmte wordt momenteel gewerkt aan een breed proces om voor alle gemeenten in de regio te komen tot een lokale warmtevisie, waarin is aangegeven welke wijken kansrijk zijn om vóór 2030 van het aardgas af te gaan en welke alternatieve warmtebron toegepast kan worden.

In het klimaatakkoord van Parijs hebben 195 landen afgesproken de CO₂-uitstoot zoveel mogelijk te beperken. Nederland wil haar bijdrage aan het akkoord onder meer leveren door de bestaande bouw vóór 2050 af te koppelen van het aardgas. Het Rijk wil versneld van het aardgas af. Dit is een van de speerpunten van minister Wiebes. Daarnaast heeft het parlement inmiddels een wetsvoorstel aanvaard dat erin voorziet dat nieuwbouw in principe niet langer wordt aangesloten op het aardgasnet. Naar verwachting treedt de wetswijziging binnenkort in werking, mogelijk al per 1 juli 2018.

De wetswijziging heeft gevolgen voor toekomstige nieuwbouwiniciatieven. Uit recent onderzoek blijkt echter dat in Nederland nog ca. 100.000 woningen mét aardgasaansluiting in de pijplijn zitten. Vooruitlopend op de wetswijziging voor nieuwbouw willen de regiogemeenten, de provincie en de netbeheerder in Holland Rijnland (Alliander N.V.), waar mogelijk voorkomen dat al lopende plannen voor nieuwbouw leiden tot aansluitingen op het aardgasnet. Sommige gemeenten hebben voor lopende plannen

zelfstandig reeds besloten tot een strategie aardgasvrije nieuwbouw. De meerwaarde van dit convenant is dat partijen in de regio een gelijk speelveld creëren voor initiatiefnemers in de bouwwereld en dat de gehele regio hiermee een signaal afgeeft: geen aardgasaansluitingen meer! Daarnaast willen partijen gezamenlijk een methodiek van lokaal programmeren afspreken die ertoe leidt dat bij het fasegewijs afkoppelen van de bestaande bouw in de regio zo weinig mogelijk maatschappelijke kosten en overlast optreden. Gemeenten betrekken deze methodiek bij het opstellen van lokale warmtevisies.

Het convenant wordt primair gesloten tussen partijen in de regio die een bepalende of faciliterende rol hebben in het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving, maar het convenant biedt andere partijen de gelegenheid toe te treden of als supporter het convenant te ondertekenen.

Beoogd effect:

Het uiteindelijke effect van het afsluiten van het convenant is dat lopende nieuwbouwplannen, waar mogelijk, niet meer worden aangesloten op aardgas en dat de convenantpartijen samenwerken in het plannen van werkzaamheden aan infrastructuur.

Argumenten:

1.1 Het convenant is een uitwerking van een van dienstbaar aan de doelen van het Regionale Energieakkoord Holland Rijnland

In het in 2017 ondertekende Energieakkoord wordt aangegeven dat de gebouwde omgeving in 2050 niet meer wordt verwarmd door middel van aardgas. De nieuwe Gaswet regelt dit voor toekomstige nieuwbouwplannen. Met het convenant kan worden bereikt dat ook de nieuwbouwplannen die (vóór aanpassing van de Gaswet) al in de pijplijn zaten zoveel mogelijk van het aardgas af gaan. Het convenant bevat daarnaast afspraken tussen partijen voor het aardgasvrij maken van de bestaande bouw.

2.1 Het convenant is een geschikte gelegenheid om de uitvoering van het Energieakkoord bij de nieuwe raden onder de aandacht te brengen

Zoals aangegeven is het convenant in lijn met het Energieakkoord. Landelijk krijgt het thema aardgasvrije wijken momenteel veel aandacht. Voorstel is om de raden via een zelfde brief over het convenant te informeren.

Kanttekeningen/risico's:

Convenant is een inspanningsverplichting

Met ondertekening van dit convenant wordt aangegeven dat de betrokken partijen zich inzetten voor het aardgasvrij krijgen van de gebouwde omgeving. De komende periode moet hier echter nog gezamenlijk veel werk op verzet worden. Dit convenant is hierbij een hulpmiddel.

Financiën:

In principe zijn de gemaakte afspraken hier door de partijen uit te voeren zonder kosten bovenop datgene wat zij vanwege hun taakstelling al moeten doen.

De financiële middelen die voor het aardgasvrij krijgen van bestaande bouw ingezet moeten worden zijn echter enorm hoog. Wie dat moet gaan betalen is momenteel nog onduidelijk. Waarschijnlijk wordt daarover meer duidelijk in het Klimaat- en Energieakkoord waar minister Wiebes voor de zomer mee zal komen. Het is echter

duidelijk dat de gemeenten hiervoor capaciteit en budget zullen moeten reserveren.

Planning:

Na bespreking in het PHO wordt het vervolgproces, inclusief ondertekeningmoment ingepland. Bij een informatiebrief naar de raden vindt ondertekening zo mogelijk nog voor de zomer plaats. Bij besluitvorming door de raden zal dat pas na de zomer worden.

Communicatie:

Momenteel wordt een communicatieplatform opgezet voor informatie over het regionale Energieakkoord. Daarop zal ook informatie over het convenant te zien zijn.

Daarnaast vindt communicatie plaats via een brief aan de raden en bij ondertekening zal ook een persbericht verschijnen.

Evaluatie:

In het convenant staat een evaluatiemoment benoemd in 2025.

Bijlagen:

2.1.1 Concept Convenant Aardgasvrije Nieuwbouw en Bestaande Bouw Holland Rijnland

2.1.2 Beantwoording vragen convenant

2.1.3 Informerende brief aan de raden over convenant